

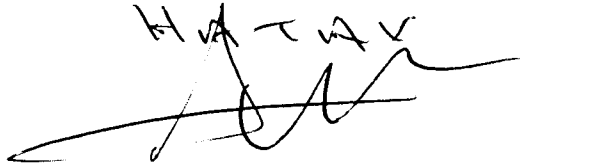
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 19.12.2014
Sayı 1655

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Narenciye, üretimi ve ticareti ile milyonlarca vatandaşımızın yaşamını ilgilendiren önemli bir üründür. Narenciye üretimi, tüketimi ve ticareti konusunda uygulanan eksik ve yanlış politikalar on binlerce narenciye üreticisini zor durumda bırakmıştır. Narenciye üreticilerinin sorunlarını tespit etmek ve çözümler üretebilmek amacıyla Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını teklif ederiz.

Aytuğ ATICI

Mersin Milletvekili

Hasan AKGÖL
HATIR

Naruto's Underworld World

GEREKÇE

Turunçgil olarak da bilinen narenciye, içerdği vitamin, mineral ve şeker ile beslenmede önemli bir meyvedir.

FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü) verilerine göre Dünyada yılda 120 milyon ton, 2012 TÜİK rakamlarına göre ise Türkiye'de yaklaşık 3,7 milyon ton narenciye üretilmektedir.

Mersin'in batı sınırlarından Hatay'ı içine alan sınırlara kadarki alanda Türkiye'deki toplam narenciye'nin yaklaşık yüzde 70'i üretilmektedir. Toplam narenciye'nin %30'u ise Mersin'de üretilmektedir. Adana, Antalya, Hatay ve İzmir diğer büyük üretim alanlarıdır.

Türkiye narenciye üretiminin yaklaşık üçte biri ihraç edilmektedir. 2013'te yaklaşık 1,4 milyon ton narenciye ihraç edilmiştir. Buna rağmen üreticilerin eline geçen para maliyetleri karşılamamaktadır. Hem iç tüketimin az olması hem de ihracatın belirsiz olması üreticinin ayakta kalmasını imkânsız hale getirmektedir.

Dünya narenciye üretiminde Türkiye önemli üretici ve ihracatçı ülkeler arasında yer almaktadır. Ülkemiz dünya sıralamasında üretimde ilk 15, ihracatta ise ilk 5 ülke içerisinde bulunmaktadır. Narenciye ihracatı 2013 yılında 931 milyon ABD Doları civarında seyretmiştir. Dünyada üretilen birim narenciye'nin ihracatından elde edilen gelir ortalamasında Türkiye gerilerdedir. Birim geliri arttırmak için ürün kalitesini arttırmak, paketleme ve pazarlamayı geliştirmek gereklidir.

Türkiye'deki narenciye üretimi 32 binden fazla çiftçi tarafından yapılmaktadır. Narenciye, üretim aşaması, hasadı, paketlenmesi, taşınması, depolanması, pazarlanması ve ticareti yoğun emek gerektiren bir endüstridir. Bu özelliği ile istihdamda önemli bir yer tutmakta ve milyonlarca aileyi etkilemektedir. İktidarın dış politikalarının istikrarsızlığı nedeniyle oluşan ihracat rakamları yıllar arasında çok farklılıklar göstermektedir. Üretimin %70'inin yapıldığı Mersin, Adana, Osmaniye, Hatay bölgesine en yakın ihracat bölgesi Ortadoğu kapısı İktidarın ideolojik yaklaşımı nedeniyle kapanmıştır. Maliyeti en düşük ihracat kapısının kapanması narenciye'nin üreticiden alım fiyatların düşmesine sebep olmuştur.

Narenciye üreticilerin çoğu küçük ve orta ölçekli işletmeler olmasından dolayı sermaye sıkıntısı çekmekte ve pazarlamada eli zayıflamaktadır. Üretimde maliyetlerin azaltılması, gelişen teknolojilerin takip edilmesi ve uygulanması, üretim planlaması ve pazarlamada başarılı olabilmek için kooperatifleşme önemli bir ihtiyaçtır. Ancak narenciye üreticilerinin kooperatifleşmesinin %20 civarında olduğu bilinmektedir.

Narenciye fuarları, kongreleri, festivalleri gibi etkinliklerin yetersiz kaldığı ve yeterince desteklenmediği gözlenmektedir. Ayrıca iç tüketimin özendirilerek artırılması

amacıyla, ülkenin her yöresine ulaştırılmasında teşvik, okullarda tüketilmesi için destek verilmesi gibi önerilerin tartışılması gerekli görülmektedir.

Ülkemizin beslenmesi, üreticilerin geçinmesi, sektörden doğrudan ve dolaylı olarak etkilenen milyonlarca vatandaşın yaşamı, narenciye üretim, pazarlama ve ihracından etkilenmektedir. Narenciye üretimindeki maliyet artışları, plansızlık, pazarlama sorunları, kooperatifleşme sorunları, uluslar arası rekabet sorunları gibi sorunların tespiti ve çözümler üretilmesi için konuya TBMM'nin el koyması ve bu amaçla "Narenciye üreticilerinin sorunlarının araştırılması komisyonu" kurulması gerekli olmuştur.

